

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtak in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za štiri leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hoče sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopolnjuje do odpovedi. — Udje „Katol. tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnine, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petditrte za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglašne primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Ne zaprete reklamacije so poštno proste.

Slovenci!

Dne 5. julija slavimo zopet god slovenskih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda. Plameni mnogobrojnih kresov bodo njima na čast plapolali po slovenskih bregovih. Kjer vidimo ta dan kresove, vemo, da še tamkaj gori tudi ogenj narodne zavesti. Toda, ko se oziramo iz Maribora proti slovensko-nemški meji, se nam boječe in plaho vsiljuje vprašanje: Kako dolgo bomo gledali po teh sedaj še obmejnih hribov kresov v čast slovanskima bratoma?

Dogodki zadnjih časov nas vznemirjajo. Slovensko posestvo gine drugo za drugim. Slov. kršćanska zveza za Stajersko nima denarja, da bi s pokupovanjem posestev posegla vmes. A nekaj drugega lahko stori — tudi z majhnimi gnotnimi sredstvi, ako ji slovenski rodoljubi po širni domovini priskočijo na pomoč. Z izobrazbo lahko budi, krepi in ojačuje slovensko narodno zavest naših bratov ob meji. To hoče v bodoče tudi storiti še v večji meri kot dosedaj. Že sedaj delujejo ob meji štiri Zvezina izobraževalna društva, in Zveza vzdržuje okoli Maribora več potovalnih knjižnic. Toda pomanjkanje sredstev jo ovira v obrambnem delu za mejo.

Obrabamo se torej na Slovence vseh slovenskih pokrajin, naj letos proslave god sv. Cirila in Metoda s tem, da pošiljajo darove Slovenski kršćansko-socialni zvezi v Mariboru, ki se bodo uporabljali le za narodno delo ob meji.

Slovenci, spominjajte se obmejnih bratov!

Maribor, 18. junija 1908.

Slov. kršč. soc. zveza za Staj.

Propad in pomoč kmečkemu stanu.

Govor drž. poslanca Pišeka v zbornici seji dne 19. junija 1908 po stenografskih zapisih državnega zbora.

Poslanec Pišek prične govoriti slovensko in nadaljuje nemško:

Visoka zbornica! Slabo stanje, v katerem se nahaja poljedelstvo in velik del kmetov, me je napotilo, da sem se oglašil v proračunski razpravi k besedi, da zastopam opravičene zahteve in želje svojih volilcev.

Ni potrebno, da posebej dokazujem, kako da trajno nazaduje poljedelstvo, ker to dovolj dokazuje dejstvo, da se kmeti skozi desetletja strašno zdolžujejo. Sodelovale so razne okolščine, da se izpod-

rinja kmet s svoje grude, ki mu več ne nudi: obstoja, ker se ne izplača obdelovanje.

Zadnji čas je že, da se pričneta vlada in državni zbor že pečati z vprašanji kmečkemu stanu, ki leži na tleh, da se posveti kmečkim vprašanjem večja skrb in se prepreči popolno ubožanje.

Ker je zbornica ljudska zbornica, ki je sestavljena malone enako iz vseh stanov, morajo pač imeti kmetje enake pravice. Kmetje imamo popolno pravico, da zahtevamo, naj delajo postavodajalna zbornica na to, da se vzdržuje in se dvigne naš stan.

Vlada kaže sicer dobro voljo, da kaj stori za povzdigo in izboljšanje kmečkemu stanu, želim le, da bi kmalu obljubam sledila tudi dejanja. Kmetje imamo pravico, da zahtevamo od vlade, naj postopa z nami tako, kakor postopa z ostalimi stanov.

Kmečki stan vedno bolj nazaduje edino in pa pred vsem zato, ker znašajo proizvajalni stroški malone pri vseh stvarih več, kolikor se dobi za nje, kar se lahko dokaže s številkami.

Z izglede lahko dokažem, da daje zemljišče po gospodarskih stroških le redkokdaj čisti dobiček. V mnogih slučajih ima kmet celo izgubo pri nasadu gotovih poljskih pridelkov.

Pečam se s kmetijo že 40 let. Imam zato veliko žalostnih izkušenj. Lahko bi navajal zglede, če bi preostajal čas, a žal, mi ne preostaja.

Iz navedenih razlogov ni le obstoj kmeta dvomljiv, nasprotno, če se ne uréde dovolj cene, je neizogibno, da kmečki stan popolnoma propade.

Naj se posestvo še tako racijonelno obdeluje, donša pa le na leto komaj toliko, da preživi kmet sebe in pa svojo rodbino, sam mora pa delati zastoj. Zalibog, da imam za svojo trditve veliko dokazov.

Vlada je dolžna, da se loti z vso odločnostjo strokovne razdolžitve zemljišč, ki jo mora izvesti v doglednem času. Če se to ne zgodi, bo kmet počasi propadel in popolnoma ubožal.

Nasvetujem vladi, naj ustanovi agrarno banko (Pritrjevanje), ki naj prevzame kmetov dolg in ki naj kmetu posojuje za kolikor mogoče nizke obresti, ki ne smejo presegati 3 ali 4%, proti zmerni letni amortizaciji.

Prezreli ne smem pristojbin o prenosu premoženja v smislu postave z 18. junija 1901, drž. zak. št. 74.

Po tej postavi se morajo plačati pri prenosu lasti ali posesti zelo visoke procentualne pristojbine

po vrednosti posestva, ne glede na to, če je posestvo zadolženo ali ne, ali če sploh prinaša čisti dobiček ali ne.

Sicer imajo pač ona kmečka posestva, ki jih obdeluje posestnik sam ali pa njegova rodbina, to ugodnost, da so pri prenosih do vrednosti 5000 K na bližnje sorodnike prosta pristojbine, med tem ko se mora plačati od posestev, ki so vredna 5000 do 10.000 K 1/2%no pristojbino od vrednosti prenešega posestva.

Prejemalci kmečkih posestev in kmečkin gruntov dobe le redkokdaj ugodnost, da so oproščeni pristojbine. Vrednost zemljišča se namreč deni po takozvanem čistem katastralnem dohodku, ki večinoma prekorači omenjeno mejo. Ker srednji posestniki navadno ne uživajo nobene ugodnosti, si dovolj, da pozivljam vlado, naj izdela predlog, naj se razlegne pristojbin prosti prenos do zemljišč, ki so vredna 10.000 K.

S postavo z dne 24. majnika 1869, drž. zak. št. 88 in z dne 12. julija 1896, drž. zak. št. 121, se je izvedla za kmečki stan usodna regulacija zemljiškega davka. Dne 19. jul. l. i. sem stavil primeren predlog in pozval vlado, naj predloži zbornici predlog o ureditvi zemljiškega davka tako, da se odmeri zemljiški davek po dejanskem čistem dobičku z ozirom na zemljiške dolge, na lego zemljišč in glede na obdelovanje. Vlada bo imela na vesti gospodarsko pogubo kmečkemu stanu, če ne izvede takoj po načelih pravice preosnovno našega zemljiškega davka.

Posamezne kmečke občine in posamezne kmete zelo obtežuje dolžnost, da se morajo ustanavljati ljudske šole. Prosim, naj se me ne razume napačno, češ, da nasprotujem šoli. Nasprotno! Zelo se zavzemam za splošno izobrazbo. Ravno zato pa ne morem trpeti, da prepušča država splošno ljudsko izobrazbo gospodarsko slabim občinam. Sodim, da sem opravičen, če zahtevam od vlade in jo pozivljam, naj podpira ljudsko šolstvo, kar je zahteval moj tovariš poslanec Roškar v zbornici.

Vprašanje, ki se ne more več odlašati, je pa kmečko zadružništvo. Vsi stanovi so že združeni po zadružnih zvezah, le kmečki stan nima zveze, ki bi mu zagotavljala varstvo in izboljšanje gospodarskega položaja. Dozdaj se niso ozirali na okvirni zakon, ki se je glede na zadružništvo odkazal deželni zborom. Po mojem mnenju je mogoča od pomoč po postavno ustanovljenih državnih obligatoričnih kmeč-

Podlistek.

Zgodovina Jarenine v Slov. gor. in zajedno kmetskega stanu na Spodnjem Stajerskem.

Gabriel Majcen.

(Dolge.)

X. Od 1740 do 1790.

To je doba cesarice Marije Terezije in njene sina cesarja Jožefa II. Vršile so se v tej dobi za kmeta veljavne izpremembe, ki so njegovo življenje in torej tudi razmere v Jarenini korenito predrugačile.

Marija Terezija se je, dasi ji je bil zopr, morala mnogo vojskovati, največ s Prusijo, ki je stremila po nemški kraljevski, oziroma cesarski kroni. Vsled tega je rabila mnogo vojakov in bila prisiljena, uvesti splošno vojno dolžnost. Vendar se tem potem razmeroma ni jemalo mnogo ljudi v vojaški stan; nedostatek se je po stari šegi, ki je bila zavladala v 30letni vojski, dopolnjeval z najetiimi prostovoljci; vrhu tega pa se je mlade ljudi slabega vedenja siloma devalo v vojaško suknjo.

1774 je cesarica ukazala, ustanoviti ljudsko šolo v vsaki večji vasi, oziroma pri vsaki župnijski cerkvi, kjer je dotlej še ni bilo; da bi se pa pravica do nemške krone branila uspešneje, je učni jezik v šolah moral biti nemški.

S to naredbo je ljudska šola bila zagotovljena tudi za Jarenino. Vendar je tukaj že med 1760 in

1770 deco začel poučevati Jakob Zinauer. Stanoval je v svoj hiši (ki je pozneje bila pekarija Infangerja), za šolsko sobo pa je služila neka soba v mežnariji. Tako je ostalo do 1812.

Poglejmo pa, kaj je Marija Terezija storila za kmetski stan! Reči smemo, toliko, da jo slobodno imenujemo mater kmetov. Najprej je odredila, da ima najemništvo polagoma izginiti, to je, da se imajo najeta zemljišča izpremeniti v lastnine podložnikov. S tem je na Stajerskem padla z rok zadnja veriga suženjstva. Nadalje je uredila lavdemije, umrlino in tlako, ki je, kakor vemo, na Spod. Stajerskem bila zelo huda, ter jo skrčila na 3 dni v tednu, oziroma 156 dni v letu. Da bi pa kmet več opravil za se, se je pri papežu potegnila za to, da je odpravil 24 praznikov. Ker ravno govorimo o praznikih, bodi še omenjeno, da je od 1771 deželni patron na Stajerskem sv. Jožef namestu prejšnjega sv. Ruperta. Marija Terezija je tudi dala vso zemljo na novo izmeriti, na tej podlagi natanko določiti, kaj je gospodovega, kaj kmetovega, dala natanko zapisati vsakega pravice in dolžnosti, dala davek določiti po premoženju ter ga naložila gospodu po istem razmerju kakor kmetu (kataster), vsled česar je kmet odslej imel manj davka nositi.

Gospodski je vzela mnogo pravic ter jih dala novo ustanovljenemu okrožnemu uradu (kresiji), kojega glavna naloga je bila, kmeta varovati nasproti graščaku; sicer pa je imel približno iste agende, kakor danes okrajno glavarstvo. Stajerska je bila razdeljena v 5 okrožij: judenburško, bruško, graško, mariborsko in celjsko. Da bi pa občevanje med okrožnim uradom in ljudstvom se vršilo lažje, je še ustanovila okrajne urade za okraje, ki jih je v vseh okrožjih skupaj bilo 228. Oba urada, okrožni

kakor okrajni, pa sta bila podstavljena e. kr. guberniju (danes namestništvu) v Gradcu. Okrajnemu uradu je bil na čelu okrajni komisar; bil pa je to vsikdar kak „amtman“, in sicer oni, ki je bival sredi okraja ali ki je v okraju imel največ podložnikov; s tem so se prihranili stroški za okrajni urad.

Tudi na Jareninskem dvoru je bil okrajni urad in so k Jareninskemu okraju spadale občine: Jareninski dol, Jareninski vrh, Vajen, Zmrzlenik, Kaniža, Vukovski vrh, Vukovski dol, Gornje in Spodnja Gradišče, Sentjurski dol, Spodnji, Gornji, Mali Šentjakovski dol, Trankovec, Spodnje in Gornje Hlapje, Počenik in Somart. Jareninski okraj pa je spadal pod okrožje mariborsko.

Glede soštva je Marija Terezija pustila pravico, izreči obsodbo na smrt, le najvišji sodnijski instanci v deželi; kaznjence mučiti je strogo prepovedala.

Končno še bodi omenjeno, da je ustanovna e. kr. kmetijsko družbo, ki je v prvi vrsti imela pospeševati pridelovanje detelje, koruze, krompirja, nadalje sadjarstvo, čebelarstvo in svilorejo. Krompir saditi je celo ukazala in najpridnejšim dajala premije.

S temi le naredbami je cesarica Marija Terezija kmetski stan povzdignila tako, da se je zanj začela zlata doba.

Cesar Jožef je suženjstvo v deželah, v kojih se ni bilo izginilo, odpravil popolnoma. Ostale so kmetu sledle dolžnosti: cesarski davek, desetina duhovni in posvetni gospodski in tlaka; sicer pa je kmet še vedno bil podložnik gosposke. Tlako je cesar tudi za pol in četrtgrunte natanko določil; za prve po 78, za druge po 39 dni na leto; tudi je od-

Današnja številka ima „Gospodarske Novice“ kot prilogo.

kih zadrugah, ki naj se zopet združijo v zadrugne zveze.

Vlada bi morala sama gledati na to, da po carinskem varstvu bnanj cene domačih pridelkov. Proizvajalni stroški so se v zadnjih desetletjih malone potrojili, cene poljedelskih izdelkov so se pa le nekoliko dvignile, pri nekaterih izdelkih so pa zadnji čas celo padle. Zakaj se kmečki pridelki pozneje podraže, ne moremo biti odgovorni kmetje.

Vlada je dolžna, da skrbi za kmeta vsaj toliko, kolikor skrbi za industrijo. Saj pripada kmečkemu stanu nad polovico prebivalstva. Vlada pa postopa naravnost narobe.

Pred vsem se tu sklicujem na trgovinsko pogodbo s Srbijo in naglašam, da ta pogodba koristi edinole industriji, zelo pa škoduje avstrijski živinoin prešičoreji. Vlada bi storila bolje, da bi rajše po možnosti podpirala kmečko proizvodnjo, kakor pa da sklepa take pogodbe, in bi delala na to, da se izboljša umno domače gospodarstvo, po katerem bi se zmanjšali proizvodni stroški, in bi se pridelki prodajali za primerno ceno. (Pritrjevanje.)

Govoriti hočem še o svoji ožji domovini.

Spodnještajerski in koroški Slovenci nismo mogli kulturno v nikakem oziru napredovati. Manjkajo namreč poljedelske in druge šole. Noben plemen in pravičen človek ne more ugovarjati, da je kulturni razvoj, napredek in blagostanje nemogoče brez zadostne izobrazbe, ki se nam mora samopobsebi umevno uspešno dati le v materinem jeziku. Z nobenim avstrijskim narodom se dozdaj ni postopalo tako mačehovsko, kakor s spodnještajerskimi in koroškimi Slovenci. Vlada naj upošteva, da je bil Slovenec vedno državljani, ki se je vedno izkazal, da je neustrašeno branil domovino in da zasluži zato enakopravnost ne le po paragrafi na papirju, marveč tudi v dejanju. Pred vsem skrbi vlada za to, da dobimo na Spodnjem Štajerskem in Koroškem poljedelske in obrtne šole.

Glede na nameravano zvišanje davka na žganje pripomnim, da zvišanje nasproti kmetu ni nikakor opravičeno. Kmet mora dati mnogokrat visoko obdačeno žganje v velikih množinah zastoj svojim delavcem. Davka prosta množina nikakor ne zadostuje za splošno potrebo. Pred vsem se mora gledati, da sme kmet žgati primerno množino davka prostega zdravega žganja, ki ga rabi za svoje delavce. Vladni predlog naglašja, da se porabijo dohodki iz povišanega davka na žganje za saniranje deželnih financ. Obžalujem, da pritegnejo zopet najubožnejše sloje prebivalstva za saniranje deželnih financ, med tem ko še vedno ni dovolj izpopolnjen na zgoraj osebni davek. (Pritrjevanje.)

Vsaka vlada, ki čuti za ljudstvom, naj bo prepričana, da, če pridejo na domovino še tako slabi dnevi, bo sočustvovalo ljudstvo z njo.

Končno ponovno opozarjam na splošno slabo stanje kmečkemu stanu in naglašam, če ne pride pravočasno državna pomoč, je neizogiben propad države!

Končam in upam, da so naša moja izvajanja pri vladi ugoden odmev. (Pritrjevanje.)

Državni zbor.

V proračunski razpravi so govorili iz Slovenskega kluba poslanci Grafenauer, ki je opisoval slabe šolske razmere na Koroškem. Pišek, kojega govor pričujemo, dr. Hočevar, ki je razpravljaj sodne razmere na Koroškem, Demšar, ki je zahteval večjega upoštevanja planinskih pašnikov, in dr. Krek, ki je v velikem obrisu naslikal cilje slovenske politike.

Zadnji petek dne 26. m. m. je bilo glasovanje o proračunu. Iz pisave naših liberalnih listov je bilo posneti, da bodo poslanci Narodne stranke tokrat pokazali vladi zobe. Toda kakor že mnogokrat, so je pisanje Narodno-strankinih listov pokazalo tudi tokrat kot celo navadno slepilo. Roblek je zbežal iz zbornice in niti glasovati ni upal, a Ploj je moško glasoval za vlado. Tako izgleda proti-vladna politika naše liberalne stranke! Celotno leto upijejo nad našimi poslanci, jih zmerjajo, da so vladni, a ko pride do resnice, takrat se njih poslanci skrijejo ali pa udano glasujejo za vlado.

Slovenski klub se je dne 25. junija popoldne v stiriurni seji posvetoval o raznih važnih narodnih in gospodarskih vprašanjih in sklenil: Tova-

odpravil odpotnino. Nemško pravo se je rimskemu moralo popolnoma umakniti; kazni, ki jih je gospoda smeta nalagati, so se omilile. Tudi je cesar ukazal, naj se ustanovi toliko župnij, da nikdo nima hoditi čez dve milj (15 km) v svojo župnijsko cerkev. Vsled te naredbje so iz zemljišča jareninske župnije vzrastle sledeče samostalne župnije, oziroma kuracije: Jarenina, Sv. Ilj 1784, Sv. Jakob 1785, Spodnja Kunigunda 1786 in deloma Sv. Marjeta 1787. Ob enem se je ustanovila jareninska dekanija, ki je obsegala poleg Jarenine Sv. Ilj, Sv. Jakob in Spod. Kunigundo. Germanizoval pa je Jožef II. še ostreje nego mati njegova.

(Dalje prihodnjik.)

riši Fon, dr. Benkovič in dr. Hočevar naj čim prej izdelajo načrt jezikovnega zakona za slovenske pokrajine. Glede na državno žganjarino zahteva klub večje ugodnosti za domače žganjarne in višji državni prispevek deželam. Preden se klub odloči, kako glasuje o dotični vladni predlogi, izvolil je poseben odbor, da natančno prouči vladni načrt s posebnim ozirom na naše kmečke razmere. V ta odbor so izvoljeni poslanci Šuklje, Povše, Fon in pa Roškar.

Ministrski predsednik Beek je rekel nemškemu koroškemu poslancu Dobernigu, da se misli pečati z jezikovnimi razmerami na Štajerskem in na Koroškem, da doseže modus vivendi (vzajemno življenje) med Nemci in Slovenci. Dobernig je rekel, da prebivalstvo ne želi izpremembe sedanjega položaja in da ne more dovoliti ničesar in se pogajati, dokler se ne pogovori z ostalimi nemškimi poslanci. Dobernig, Einspinner, Hoffmann-Wellenhof, Marekhl in Nagele so se podali k Becku in mu poročali ogorčenje (!), ki ga je povzročil v nemških krogih načrt o ureditvi jezikovnih razmer na Sp. Štajerskem in Koroškem. Beck je izjavil, da ne bo ničesar storil brez nemških poslancev. Kamen je sedaj izprožen. Razburjenje med nemškimi ponemčevalci nam kaže, da je krenil Slovenski klub pravo pot, ko je izvolil pododsek za sestavo jezikovnega načrta. Svoje pravice morajo dobiti štajerski in koroški Slovenci. Poslanec Slovenskega kluba so pa vztrajni in ne bodo prej odnehali, da zadobe Slovenci pravice, ki jim grejo po avstrijski postavi in pa po pravici, ki ni vezana na nikake paragrafe. Otrovane pšice poslanskih ponemčevalcev kakor tudi nekega svobodomiselnega slovenskega lista jih ne zadanejo in padejo na tla.

Radi nepodelitve neke gostilniške koncesije interpelira poslanec dr. Benkovič trgovskega ministra.

Poslanec Roškar je vložil interpelacijo na naučno ministrstvo zaradi zidave nove šole v Grušovi, kjer se je delalo na podlagi krivih meritev. S takimi sredstvi se sili ljudstvo zidati nove šole!

Somišljeniki! Somišljenice!
Zahtevajte v vseh prodajalnah in tobakarnah vžigalice „Slovenske krščanske socialne zveze“: V korist obmejnim Slovincem!

Politični ogled.

Mala politična naznanila.

Dne 25. junija: Nemški agrarci so sklenili, da podajo še v proračunski razpravi ostro izjavo z ozirom na trgovinsko pogodbo s Srbijo, ki naj se uveljavi po zbornici. — Postavo o bolniškem zavarovanju nameravajo preosnovati. — Predsednik Združenih severoameriških držav Roosevelt namerava ustanoviti stalno armado, močno 250.000 mož, ki bi imela osem armadnih zborov.

Dne 26. junija: Slovenski klub je sklenil, da vloži predlog o jezikovnem zakonu za slovenske dele alpskih pokrajin. — Cesar je danes odpotoval v Isl. — Peterburska vlada je ostro nastopila proti srbski, ker se boji spora med Srbijo in Bolgarijo. — V Perziji so nemiri na dnevnem redu. Šah je dal mnogo poslancev in drugih odličnih oseb pomoriti.

Dne 27. junija: Na dunajskem vseučilišču so zopet napadli svobodomiselnih dijakov katoliške, enega ranili, druge pa potisnili vun in zasramovali. — Rektor graškega vseučilišča je zaključil semester, ker ni mogel pomiriti svobodomiselnih dijakov. — Na dunajskem vseučilišču bo šlo „Proč od Rima“ 85. na praškem 64. na brnskem 80. in na inomoškem 15 svobodomiselnih študentov. — Za državne uslužbenice je določeno 18 milijonov kron.

Dne 28. junija: Ruski car namerava obiskati italijanskega kralja v Raconigu. — Italijanski parlament je sprejel zakon, ki dovoljuje vojnemu ministrstvu velikansko svoto v svrhu obrambe vzhodne meje.

Dne 29. junija: Na Velehradu na Moravskem je imela danes katoliška kmečka mladina svoj prvi letošnji shod, ki se ga je udeležilo 5000 oseb. — V Teheranu je bilo večeraj kljub obljubam šahovim 12 poslancev obsojenih k smrti.

Dne 30. junija: Danes so se začele porotne obravnave proti morilcu grofa Potockega Si-czynskemu. — Na republikanskem shodu v Lizboni je zahteval Allonzo Costa, naj kralj prostovoljno odstopi. — „Čech“ objavlja oklic za splošen češko-slovanski katoliški shod, ki se vrši od 29. avgusta do 2. septembra v Pragi.

Razne novice.

* **Imenovanja.** Višje deželno sodišče v Gradcu je imenovalo tukajšnjega sodnijsko-kancelijskega po-

močnika Friderika Druževiča in finančno deželno ravnateljstvo tukajšnjega kancelijskega pomočnika pri finančnem uradu Jožeta Snel kancelijskim oficijantom.

* **Iz železniške službe.** V višji plačilni razred pridejo: Rezman Leopold, revident v Mariboru, Gros Ivan, revident v Radgoni, adjunktta Sperber Benjamin in Lahn Viljem na Pragerskem, Pour Evgen v Celju, revidenta Fötsch Matija v Celju in Mraz Franc na Ptuj. Pristavom so imenovani asistenti Harrieh Jožef, Washuber Konrad, Dörfel Jožef v Mariboru na glavnem kolodvoru; na kor. kolodvoru Beloglavce Stefan. Revidentom je imenovan Jurij Dobovišek, adjunkt v Račah. Provizoričnim asistentom sta imenovana aspiranta Iv. Roglič v Račah in Ernst Škerlj v Poljčanah. Za revidenta je imenovan Alojz Randl, adjunkt v Grobelnem.

* **Imenovan** je g. Anton Hohnjec, nadučitelj v Kozjem, za učitelja v mariborski kaznišnici.

* **Iz šole.** Na petrazredni ljudski šoli v Kapelah pri Radencih je razpisano mesto stalnega ali začasnega učitelja s prostim stanovanjem. Prošnje do 20. julija t. l. — Na štirirazredni ljudski šoli pri Sv. Marjeti ob Pesnici je razpisano mesto stalne učiteljice. Prošnje do 20. julija t. l. — Na petrazredni ljudski šoli v Križevcih pri Ljutomeru je razpisano mesto stalnega učitelja in na Ljutomerski okoliški šoli mesto začasnega učitelja ali učiteljice. Prošnje do 20. t. m.

* **Ljutomerski glavar** pl. Rainer je prestavljen v Bruck na Zgornjem Štajerskem namesto novega ptujskega glavarja Weissga.

* **Poslanec dr. Benkovič** je obolel na hudem kataru v grlu; zato bo svoje shode mogel prirediti šele v poznem poletju.

* **Deset kron S. K. S. Z.** je poslal č. g. M. Zorko. Tri krone so kot odgovor „Stajercu“ za njegove tri lažnjive napade, sedem kron je pa vplačanih še za nadaljnjih sedem napadov. — „Stajerc“, sedaj pa le pridno obrekuje, S. K. S. Z. ti bo hvaležna, ker pri enajstem napadu nam vrli gospod gotovo zopet pošlje eno novo desetačo, kakor nam je obljubil. Kedar bo muha lastovke lovila, tedaj bo „Stajerc“ smel resnice pisati, prej gotovo ne. Do tistega časa je seveda še daleč, zato dobro vemo, da bo S. K. S. Z. izvrstno uspevala, če jej rodoljubni slovenski naši dušni pastirji naklonijo za vsak napad v nemškutarskih in liberalnih listih po eno krono. — Adolf Gril, kaplan v Koprivnici 12-K 50 vin. — Duhovščina zbrana na dekanijski konferenci v Celju 43 K. — Maks Goričar, kaplan, 2 kroni.

* **Smrt mučenika.** V graški bolnišnici je umrl v 31. letu svoje starosti v Mariboru splošno znani gozdarski adjunkt Leopold Zeckl, ki je bil l. 1900 gozdarski adjunkt v Totisu pri Komornu. Takrat je napadlo 32 cigarov gozdarsko hišo v Totisu, umorilo je gozdarja in njegovo rodbino ter po hudem odporu premagalo tudi Zeckla, ki je v obrambi še ustrelil dva cigana, več cigarov pa ranil. Zeckl je bil ustreljen v glavo ter so cigani ranjenemu adjunktju na nogah odrezali nohte ter ga obesili na neko drevo. Končno so mu cigani odrezali še obe ušesi in jezik in so mu zlomili prsno kostjo. V tem hipu je priletelo na pomoč enajst orožnikov, od katerih so cigani pet orožnikov ustrelili. Še živega Zeckla so orožniki rešili iz ciganskih rok. Revež je živel obupno življenje, dokler ga ni sedaj smrt rešila mučeniškega življenja.

* **Iz Dunaja.** Parkrat se je že o slavnostnem sprejedu cesarjevega jubileja dopisovalo, a nihče se še v naših štajerskih listih ni oglašil, ki bi popisal prekrasen slavnostni večer dne 13. junija, premilim gostom iz domovine prirejen. Katoliško društvo „Straža“ je povabilo redke goste v svojo sredino in res so nas v prav obilnem številu in v narodnih nošah posetili. Velika dvorana je bila natlačena polna in še vrt nam ni zadostoval. Navdušenje je bilo nepopisno. Združeni v bratovski ljubezni smo enoglasno zapeli cesarjevo himno, in več ljubkih slovenskih pesmic. Govorniki so želi obilno pohvalo za dobro rešene naloge. Prav blagodejno je pa vplivala na nas naša krepostna slovenska mladina, ki stoji radi svojega imenitnega obnašanja visoko nad mladino drugih narodov. Očarale in okrepile ste nas, ljube sestrice, hvala vam!

* **Jesenske orožne vaje** za rezerviste in domačne rezerviste so se določile v III. armadnem zboru sledeče: a) pehota in lovci od 17. do 29. avgusta in od 21. avgusta do 2. septembra; b) lovci in gorska artilerija: artilerijski polki št. 7, 8 in 9 od 14. do 23. julija, 27. julija do 8. avgusta in od 10. do 22. avgusta, pri bavbičnem polku št. 3 od 14. do 26. julija, pri gorskem artilerijskem polku št. 3 od 26. julija do 22. avgusta in od 24. avgusta do 5. septembra; c) trdnjavski artilerija: trdnjavski artilerijski polk št. 4 in trdnjavski artilerijski bataljon št. 3 od 14. do 26. julija; d) sanitetni oddelki št. 7, 8 in 9 od 15. do 27. julija, od 1. do 13. in od 17. do 29. avgusta, od 31. avgusta do 12. septembra in od 14. do 26. septembra.

* **Ne dražite nas!** Mi resno opotarijamo slovenska sokolska društva, da prepovejo liberalnim listom napadati in blatiti naše telovadne odseke. Mi lahko telovadimo v društvu, v katerem hočemo, in pri liberalcih ne bomo vprašali za dovoljenje. Ako pa se bo še nadalje na nas streljalo, bomo pošteno vračali. Naša telovadna organizacija je sedaj na Slovenskem prva in najmočnejša in gotovo ni v